

נזיר נ

עניין: מלא תרווד רקב
פרקי דרבי אליעזר פל"ד

וַיִּפַּח בְּאֶפְיוֹ נְשִׁמַּת חַיִּים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר (נו) כָּל הגופות נוגעין בעפר הארץ, עד שאינו משתיר מן הגוף אלא כמלא תרווד רקב, והוא מתערב בעפר הארץ כשאר שהוא מתערב בעסה. ולעתיד לבוא (נד) כשיקרא הקדוש ברוך הוא לארץ שיתן פקדון (נז) כל הגופות, ההוא שמתערב בעפר הארץ (נט) כשאר שהוא מתערב בעסה, מיפה ומרבה (ס) ומעלה את כל הגוף בלא מום כשאר שהוא מיפה ומרבה את העסה. מיד הארץ רעשה

ביאור הרד"ל

[רכב]. ונס"פ ואתחנן [רע]. והר"ס דילילאון נספר הנפש (הוא ספר המשקל) שלו סי' ה' (והועתק כל המאמר ממנו נלקח רובל ספר שני נלשנו ע"ש), והר"מ בן גבאי בעבודת הקודש שלו שם נראה כרוזין להשוות דברי הפר"א עם דברי הזהר וז"ל הנ"ל, ומפרשים תרווד רקב הוא העלם לזו ע"ש: (ס) מיפה ומרבה. לגימטא מיפה הוא

אבקת רוכל ספר שני חלק ד'

והעצמות נמחו ושבו עפר ולא נראה מהם שורש וענף הרי הקב"ה יקים בנין אחר מן העפר כענין בנין אדם הראשון דכתיב ויצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה הרי שאינו אותו אשר מת אלא אחר ברא הקב"ה כדונתו של ראשון אשר מת וזה בנין אחר חדש אשר הקים מן העפר אף יעלה בלבך הרבר כי אדם אחר הוא שבנה אלא אותו טמש הוא שיקים ויבנה מהיסוד הראשון ואעפ"י שהעצמות נמחו עצם אחד נשאר באדם שאינו מתכלה לעולם ואינו מתרקב. והוא עצם תחתון שבשרה וקורין לו רז"ל תרווד רקב ואומרים עליו שהוא חזק מאד כפטיש יסיצין ס"ע כדי להורות שעל דבר שורה דבר של מעלה ועל כן אין סבירין על שלחן ריקם.

בית יוסף או"ח סי' ש

כניסתו (ע' פקחים קג.) ונסדורים מפרש אבר יש נאדם ונסכוי שמו ואינו נהנה נאכילה אלא צמולאי שנת א] עכ"ל. וכמוז עוד שם

שולחן ערוך או"ח סי' ש

א (א) לעולם יסדר אדם (א) שלחנו במוצאי שבת כד' ללוות את השבת אפילו אינו צריך אלא

[ב] לבוית:

זהר וארא דף כח ע"ב

גרמא חד יסתאך מן גופא תחום ארעא וטהור לא ארתקב ולא אהבלי בעשרא לעלמין. ובהוא זמנא קודשא בריך הוא ירדך ליה ויעבד ליה [א] כחמירא בעיטה ויסתלק ויפשט לארבע זווין ומניה ישחלל גופא וכל שייפוי. וקודשא בריך הוא יסיב ביה רוחא לבתר. אמר ליה רבי אלעזר הכי הוא. והא חזי הווא גרמא במה ארתקב. בטל דכתיב (ע"ב) כי טל אורות טלך וגו' :

ויקרא רבה פרשה יח, א

וַיִּנְאֵץ הַשָּׁקֵד. אֵלֶיךָ קָרְסָלוֹת. וַיִּסְתַּבֵּל הַחֲגָב, זֶה לֹוֹ שֶׁל שְׁדֵרָה. אֲדַרְיָנוֹס שְׁחִיק עֲצָמוֹת שָׁאֵל אֶת ר' יְהוֹשֻׁעַ בַּר חֲנִינָא, אָמַר לוֹ מַהֲיֵךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִיץ אֶת הָאָדָם לְעֵתִיד לְבֹא. אָמַר לוֹ מַלּוּז שֶׁל שְׁדֵרָה. אָמַר לוֹ מִן הֵן אֶת מוֹדַע לִי. אֵינִי יָתִיב קוֹמוּי. נִתְּנוּ בְּמִים וְלֹא נִמְחָה, טָחְנוּ בְּרִיחִים וְלֹא נִטְחָן, נִתְּנוּ בָּאֵשׁ וְלֹא נִשְׂרָף, נִתְּנוּ עַל הַסֶּדֶן הַתַּחֲלִיל מְקִישׁ עָלָיו כְּפִטְשׁ נִחְלַק הַסֶּדֶן וְנִבְקַע הַפִּטְשׁ וְלֹא הוֹעִיל מִמֶּנּוּ כְּלוּם. וְתַפְר הָאֲבִיּוֹנָה, זֶה הַתְּאֵוָה שֶׁהִיא מְטִילָה שְׁלוֹם

זהר וירא דף קיג ע"א

תלפיתיון כחד. והוא תבע דיוקדון כלהו הגטלת ממנו. מלך אסור ברהטים או יסתובן כלהו בנין דכד אהעבד זה הגוף שהוא אסור בקבר וכלה בעפר ניסא ולא נשאר ממנו אלא כמלא תרווד רקב. וממנו יבנה כל הגוף וכפוקד הקב"ה את הגוף הוא אומר לארץ שתפליט

עבודת הקודש לרבי מאיר אבן גבאי

חלק ב' פרק מ'

תחיה זו צריכה באור, שעם שאנו מאמינים אמונה אומן שהקב"ה יחיה המתים וינערם מעפרם, והגוף עצמו שמת הוא אשר יקום כדי שיתפרסם שזו תחיית המתים ממש, לא יצירה חדשה כיצירה ראשונה. אמנם יש לאומר שיאמר, שזה יצדק במתים שיהיו כאותם שהחיה יחזקאל הנביא ע"ה בבקעת דורא שהיתה מליאה עצמות, שהיה שם יסוד להקים ולבנות הבנין עליו. אבל המת מהיום כמה שנים שכלה ונרקב ושב לעפרו ולא נשאר ממנו שום דבר, והוא בהכרח שיחיה ויקום וימנה עם שאר הצדיקים, ואם כן נהנה זו יצירה חדשה ממש כיצירת אדם הראשון לא תחיית המתים.

ובאור זה כפי מה שקבלו חכמי האמת, אמרו כי הקב"ה משאיר בגוף האדם עצם אחד קטן והוא התחתון שבשרה, והעצם הזה אינו כלה ולא נפסד לעולם, ונקרא בלשון רבותינו ז"ל 'תרווד רקב'. אמרו בפרק ל"ד מפרקי ר' אליעזר: ר' שמעון אומר, כל הגופות נוגעין בעפר הארץ עד שאינו משתייר מן הגוף אלא כמלא תרווד רקב והוא מתערב בעיטה וכו'. והנה זה יסוד חזק על מה שיבנה בנין הגוף, ועליו ישלם מציאות התחיה בענין שלא תהיה יצירה חדשה כי אם תחיית המתים.

פרי מגדים או"ח סי' ש משב"ז

ללוות המלך, עיין לבוש. עיין אליה רבה [ס"ק ג] להכי אבר זה אין נפסד וממנו יברא לעתיד לבוא, דאדם הראשון אכל מעץ הדעת ונהנה כל האברים, נגזר עליהם [בראשית ג, יט] לעפר תשוב, מה שאין כן אבר זה אין לו הנאה כי אם מסעודת מוצאי שבת, ובערב שבת לא נהנה, לכך קיים, יע"ש. פותה [י] שר שכחה, ובתורת חיים סנהדרין צ"ט ע"ב

